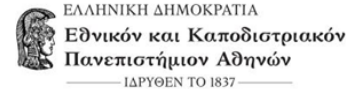

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΜΙΛΗΤΩΝ/ΟΜΙΛΗΤΡΙΩΝ

Ανθή Ανδρονίκου (Επίκουρη Καθηγήτρια, School of Culture & Creative Arts, University of Glasgow), **Michele Bacci** (Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, University of Fribourg), **Αναστασία Γ. Γιαγκάκη** (Διευθύντρια Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Ε.Ι.Ε.), **Ελευθέριος Δεσποτάκης** (Εντεταλμένος Ερευνητής, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Ε.Ι.Ε.), **Αναστασία Δρανδάκη** (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Παρή Καλαμαρά** (Δρ. Βυζαντινολόγος), **Martin Hinterberger** (Καθηγητής, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου), **Παναγιώτης Ιωάννου** (Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης), **Τόνια Κιουσσοπούλου** (Ομότιμη Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Καλλιρρόη Λινάρδου** (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών), **Μαρίνα Λουκάκη** (Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Αθανάσιος Μαρκόπουλος** (Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Ζήσης Μελισσάκης** (Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Ε.Ι.Ε.), **Γεράσιμος Μέριανος** (Κύριος Ερευνητής, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Ε.Ι.Ε.), **Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος** (Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Ε.Κ.Π.Α.), **Σοφία Μεργιαλή-Σαχά** (Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Σοφία Ξενοφώντος** (Κύρια Ερευνήτρια, Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής και Λατινικής Γραμματείας, Ακαδημία Αθηνών), **Μιχάλης Ολύμπιος** (Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου), **Ιωάννης Σμαρνάκης** (Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου), **Διονύσιος Σταθακόπουλος** (Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου), **Γεώργιος Στείρης** (Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, Ε.Κ.Π.Α.), **Ελένη Τούντα** (Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), **Βίκυ Φωσκόλου** (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης).

Τις εργασίες συντονίζουν η Σοφία Μεργιαλή-Σαχά και η Αναστασία Δρανδάκη (Ε.Κ.Π.Α.) σε συνεργασία με την Αναστασία Γ. Γιαγκάκη και τον Γεράσιμο Μέριανο (Ι.Ι.Ε./Ε.Ι.Ε.).

Εικόνα εξωφύλλου: Λεπτομέρεια από νωπογραφία του Domenico Ghirlandaio (απεικονίζονται οι Marsilio Ficino, Cristoforo Landino, Angelo Poliziano και Δημήτριος Χαλκοκονδύλης), Santa Maria Novella, Cappella Tornabuoni, Φλωρεντία, 1486-1490 (<https://tinyurl.com/2w5s8rup>).

**Τμήμα
Ιστορίας και Αρχαιολογίας**

**Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Βυζαντινός Κόσμος:
Ιστορία και Αρχαιολογία»**

σε συνεργασία με το

**ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
National Hellenic Research Foundation**

**Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών
Τομέας Βυζαντινών Ερευνών**

**Κάθε Τετάρτη
από 18 Φεβρουαρίου
έως 3 Ιουνίου 2026
ώρα 4.00-6.00 μ.μ.
στο Ιστορικό Αρχείο του
Πανεπιστημίου Αθηνών
Σκουφά 45, Αθήνα**

Διεπιστημονικό Μεταπτυχιακό

Σεμινάριο

«Νίκος Οικονομίδης»

Ακαδημαϊκό Έτος 2025-2026

***Νοοτροπίες, συναισθήματα και
δίκτυα επικοινωνίας ουμανιστών
και καλλιτεχνών στο Βυζάντιο και
στην Ιταλία την περίοδο της
«Αναγέννησης» (13ος-16ος αι.)***

Πρόγραμμα Ομιλιών

18 Φεβρουαρίου

Έναρξη του Σεμιναρίου

Χαιρετισμοί

Σοφία Μεργιαλή-Σαχά, Αναγέννηση και Ουμανισμός. Το Βυζάντιο των Παλαιολόγων και η Ιταλική Αναγέννηση σε συγκριτική ανάγνωση και προοπτική.

Αναστασία Δρανδάκη, Α(α)ναγέννηση και αναγεννήσεις στη βυζαντινή τέχνη: χρήσεις του όρου και ιστοριογραφικά ζητήματα

25 Φεβρουαρίου

Ιωάννης Σμαρνάκης, Ο Πλήθων και το εργαστήριο πολιτικών ιδεών του Μυστρά: τομές και συνέχειες ανάμεσα στη βυζαντινή παράδοση και στην αναγέννηση

Ελένη Τούντα, Πολιτισμικές εντάσεις και ζητήματα ταυτότητας στις σχέσεις βυζαντινών λογίων και ιταλών ουμανιστών (14ος-15ος αι.)

4 Μαρτίου

Αθανάσιος Μαρκόπουλος, Οι απαρχές της βυζαντινής Αναγέννησης

Μαρίνα Λουκάκη, Ο 12ος αιώνας των Κομνηνών και των Αγγέλων: το τέλος μιας εποχής ή το λυκαυγές μιας άλλης;

11 Μαρτίου

Αντωνία Κιουσοπούλου, Στοιχεία αστικής συνείδησης στην παλαιολόγεια εποχή

Διονύσιος Σταθακόπουλος, Ο θάνατος στη Φλωρεντία: ο πρώτος αιώνας της πανώλης (δεκαετία 1340-δεκαετία 1440). Οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις

18 Μαρτίου

Συνεργασία με τους/τις φοιτητές/τριες του Σεμιναρίου

Γεώργιος Στείρης, Ο φιλοσοφικός διάλογος ουμανιστών και βυζαντινών λογίων στον 15ο αιώνα

1 Απριλίου

Καλλιρρόη Λινάρδου, Η υποδοχή ενός «βυζαντινού» εικονογραφημένου χειρογράφου του 14ου αιώνα στη Βενετία του 16ου αιώνα

Παρή Καλαμαρά, Το βυζαντινό βεστιάριο στην παλαιολόγεια περίοδο, μάρτυρας ισχυρών δικτύων επικοινωνίας με τη Δυτική Ευρώπη

22 Απριλίου

Michele Bacci, Εικόνες alla greca για πάπες, αυτοκράτορες και βασιλείς της Δύσης

Μιχάλης Ολύμπιος, Αναζητώντας εναλλακτικές αρχαιότητες: η αρχιτεκτονική πράξη ως μέσο εμπέδωσης του επιθυμητού παρελθόντος στη Λατινική Ανατολή μεταξύ Μεσαίωνα και Πρώιμης Νεωτερικότητας

Ανθή Ανδρονίκου, Οι Λουζινιάν της Κύπρου και η ύστερη μεσαιωνική και αναγεννησιακή Ιταλία

29 Απριλίου

Martin Hinterberger, Συναισθήματα ως ερμηνεία ανθρώπινων συμπεριφορών στο ύστερο Βυζάντιο

Σοφία Ξενοφώντος, Η οπτική των ζώων στη βυζαντινή λογοτεχνία: μεθοδολογικές προτάσεις μέσα από την περίπτωση των Επιστολών του Θεόδωρου Υρτακηνού

6 Μαΐου

Ελευθέριος Δεσποτάκης, Μεγάλες ιδέες, μικρές συμβολές. Η βιβλιοθήκη του καρδινάλιου Βησσαρίωνα

Παναγιώτης Ιωάννου, Βυζαντινοί λόγιοι μπροστά στη «δυτική» τέχνη

13 Μαΐου

Ζήσης Μελισσάκης, Άνθρωποι, βιβλία, κείμενα και γνώση σε κίνηση. Η αμφίδρομη σχέση Βυζαντίου και Δύσης την περίοδο της Αναγέννησης

Βίκυ Φωσκόλου, Ζωγραφικά σύνολα λατινικής χορηγίας: ανιχνεύοντας λιγότερο γνωστές πλευρές της δυτικής παρουσίας στον ελλαδικό χώρο κατά την ύστερη μεσαιωνική εποχή

20 Μαΐου

Γεράσιμος Μέριανος – Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος,

Οι επιστήμες στο ύστερο Βυζάντιο ως πεδίο διαλόγου Ανατολής και Δύσης: Οι περιπτώσεις της αλχημείας και της ιατρικής

Αναστασία Γ. Γιαγκάκη, Μαρτυρίες από πηλό: τα καθημερινά σκεύη ως πηγές επικοινωνίας μεταξύ Βυζαντίου και Δύσης (13ος-16ος αι.)

27 Μαΐου

Συνάντηση με τους/τις φοιτητές/τριες του Σεμιναρίου

3 Ιουνίου

Παρουσιάσεις φοιτητών/τριών